

**ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος		6
1 Υπηρεσία Δημοσίων Βοηθημάτων, Ηλικιωμένων και Αναπήρων..		7
1.1. Δημόσια Βοηθήματα		7
Δικαιούχοι δημόσιου βοηθήματος.....		7
Τι καλύπτει το δημόσιο βοήθημα.....		7
Διαδικασία.....		7
1.2 Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης		8
Σκοπός.....		8
Δικαιούχος.....		8
Όροι παροχής.....		8
Διαδικασία.....		9
1.3 Παραχώρηση ωφελημάτων σε οικογένειες με τρίδυμα και άνω		10
Διαδικασία.....		10
1.4 Υπηρεσίες Ηλικιωμένων / Αναπήρων		10
1.4.1. Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων.....		10
Εγγραφή Στεγών.....		10
Υπηρεσίες / Ωφελήματα που πρέπει να προσφέρονται στους ενοίκους των Στεγών Ηλικιωμένων και Αναπήρων.....		11
Ποιοι γίνονται δεκτοί στις Στέγες.....		11
Διαδικασία εισαγωγής σε Στέγη Ηλικιωμένων.....		11
Αποκατάσταση.....		12
1.4.2. Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας.....		12
Στόχοι της Υπηρεσίας.....		12
Πως λειτουργεί η Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας.....		12
Τι προσφέρει η Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας.....		12
Ποιοι δικαιούνται φροντίδα από την Υπηρεσία.....		13
Πώς να ζητήσετε φροντίδα από την Υπηρεσία.....		13
1.4.3. Σχέδιο Ενίσχυσης Οικογενειών για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων ή / και Ανάπηρων Μελών τους.....		13
Σκοπός.....		13
Δικαιούχοι.....		13
Όροι Παροχής.....		13

Αιτήσεις.....	14
1.4.4. Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών για Ηλικιωμένα και Ανάπηρα Άτομα, Λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος, με βάση το άρθρο 24 του Νόμου περί Δημόσιων Βοηθημάτων.....	15
Σκοπός.....	15
Περίοδος Επιχορήγησης Διακοπών.....	15
Δικαιούχοι.....	15
Ύψος και Διάρκεια Επιχορήγησης.....	15
Οργάνωση Διακοπών.....	15
Θέματα Φροντίδες.....	15
Έλεγχος.....	16
1.4.5. Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων.....	16
Σκοπός.....	16
Δικαιούχοι.....	16
Όροι παροχής.....	16
Διαδικασία.....	17
1.5. Πιστοποιητικά απορίας για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στα δημόσια ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας.....	17
Ποιοι δικαιούνται.....	17
Δεν δικαιούνται πιστοποιητικά απορίας.....	19
Χρονική περίοδος παροχής πιστοποιητικών απορίας.....	19
Δικαιολογητικά που χρειάζονται για τη απόκτηση πιστοποιητικού απορίας.....	19
Διαδικασία.....	20
2. Υπηρεσία για τη Οικογένεια και το Παιδί.....	21
2.1. Προληπτικές υπηρεσίες προς την οικογένεια.....	21
Διαδικασία.....	21
2.2. Ιδιωτικοί και Κοινοτικοί Παιδοκομικοί Σταθμοί, Κατ' Οίκον Παιδοκόμοι, Ιδιωτικά και Κοινοτικά Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών.....	21
Διαδικασία Εγγραφής.....	21
2.3. Υιοθεσίες.....	22
Νομοθεσία.....	22
Διαδικασία Υιοθέτησης παιδιού.....	22
Διακρατικές Υιοθεσίες.....	23
Διαδικασία.....	23

2.4.	Ανάδοχες οικογένειες.....	24
	Σκοπός.....	24
	Κριτήρια για έγκριση ανάδοχων οικογενειών.....	24
	Διαδικασία.....	25
	Οικονομική Βοήθεια προς τις Ανάδοχες Οικογένειες.....	25
2.4.1.	Σχέδιο Δημερεύουσας Εξυπηρέτησης Παιδιών σε Ανάδοχες Οικογένειες.....	25
	Οικονομική Βοήθεια.....	25
2.5.	Σχέδιο Ενίσχυσης Παιδιών υπό φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μετά τα 18 τους χρόνια για σκοπούς αποκατάστασης τους.....	25
	Σκοπός.....	25
	Δικαιούχοι.....	26
	Όροι παροχής.....	26
	Διαδικασία.....	26
2.6.	Βία στην Οικογένεια.....	27
	Τι είναι βία στην Οικογένεια.....	27
	Μορφές Βίας στην Οικογένεια.....	27
	Σωματική Βία.....	27
	Σεξουαλική Παραβίαση.....	27
	Ψυχολογική Βία.....	28
	Διαδικασία.....	28
	Αναφορές.....	28
	Τηλέφωνα Οικογενειακών Συμβούλων στα οποία μπορεί να αποταθεί το κοινό για βοήθεια στα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας.....	28
2.7.	Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία.....	28
	Σκοπός.....	28
	Προγράμματα της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας.....	28
	Διαδικασία.....	29
3.	Υπηρεσία Κοινοτικής Εργασίας.....	30
3.1.	Οργάνωση Κοινοτήτων και Ατόμων.....	30
3.2.	Τεχνική βοήθεια – Οικονομική ενίσχυση.....	30

Κριτήρια παροχής κρατικής χορηγίας.....	31
Σκοπός για τον οποίο παρέχεται χορηγία.....	32
Διαδικασίες.....	32
3.3. Κρατικά Ιδρύματα.....	33
3.3.1. Βρεφοπαιδοκομικοί Σταθμοί και Παιδοκομικοί Σταθμοί.....	33
Διαδικασία εισδοχής.....	33
3.3.2. Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων.....	33
Υπηρεσίες/Ωφελήματα που προσφέρονται στους ενοίκους..	33
Διαδικασία Εισδοχής.....	33
3.3.3. Παιδικές Στέγες.....	34
3.3.4. Εφηβικός Ξενώνας.....	34
3.3.5. Εξειδικευμένο Ίδρυμα για Εφήβους.....	34
3.3.6. Ξενώνας Νεανίδων.....	34
3.3.7. Στέγη «Νέα Ελεούσα»	34
3.3.8. Σπίτια στη Κοινότητα.....	35

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας είναι αρμόδιες για την παροχή και προαγωγή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας. Η πολιτική τους αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της γενικής πολιτικής του Κράτους για κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και αποσκοπεί στην προώθηση της Κοινωνικής Ευημερίας και στην πρόληψη και αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών και προβλημάτων, ατόμων, οικογενειών και κοινοτήτων.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας πλαισιώνονται και ενισχύονται στο έργο τους από σχετική νομοθεσία και η πολιτική τους εφαρμόζεται από τα Κεντρικά Γραφεία Ευημερίας στη Λευκωσία και τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Αμμοχώστου (με έδρα το Παραλίμνι), Μόρφου/Ευρύχου και ένα παράρτημα του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας Πάφου στην Πόλη Χρυσοχούς.

Σε μια προσπάθεια για βελτίωση και αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν ετοιμάσει το ενημερωτικό αυτό έντυπο.

Σκοπός του εντύπου αυτού είναι η ενημέρωση του κοινού για τις υπηρεσίες και τα προγράμματα που προσφέρουν οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας και τη διαδικασία που ακολουθείται για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

Οι πληροφορίες που δίνονται στο έντυπο είναι για γενική ενημέρωση και δεν αποτελούν πλήρη και αυθεντική ερμηνεία των Νόμων ή Κανονισμών.

Για περισσότερες πληροφορίες προτρέπεται το κοινό να επικοινωνεί με τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

1. Υπηρεσία Δημοσίων Βοηθημάτων, Ηλικιωμένων και Αναπήρων

1.1 Δημόσια Βοηθήματα

Το Δημόσιο Βοήθημα αποτελεί μέρος της ευρύτερης πολιτικής του Κράτους και στοχεύει στη διασφάλιση αξιοπρεπούς διαβίωσης για κάθε άτομο που νόμιμα διαμένει στην Κύπρο. Με την έγκαιρη παροχή βοήθειας αποβλέπει επίσης στην πρόληψη παρατεταμένης οικονομικής και κοινωνικής εξάρτησης από το Κράτος.

Οι χρηματικές παροχές και οι άλλες υπηρεσίες που προσφέρονται ρυθμίζονται από τους περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμους του 1991 μέχρι 2003 και από σχετικούς Κανονισμούς που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Δικαιούχοι δημόσιου βοηθήματος

Κάθε άτομο, το οποίο διαμένει νόμιμα στην Κύπρο και του οποίου το εισόδημα και οι οικονομικοί πόροι δεν επαρκούν για τις βασικές ή/και ειδικές του ανάγκες, δικαιούται δημόσιο βοήθημα. Η παροχή δημόσιου βοηθήματος υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς, όπως στην ύπαρξη καθορισμένου ποσού αποταμιεύσεων, στην ύπαρξη περιουσίας, στη μεταβίβαση περιουσίας, κ.ά.

Τι καλύπτει το δημόσιο βοήθημα

Ο Νόμος προβλέπει την παραχώρηση βοηθημάτων που καλύπτουν τις ακόλουθες ανάγκες στα δικαιούχα άτομα:

- Βασικές ανάγκες που περιλαμβάνουν τροφή, απαραίτητη ένδυση και υπόδηση, φωτισμό, καύσιμα, είδη υγιεινής διαβίωσης.
- Ειδικές ανάγκες που περιλαμβάνουν στέγαση, ειδική διαίτα, φροντίδα για άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, ανάγκες που έχουν σχέση με την προσωπική άνεση του λήπτη, αναπηρικό επίδομα, κ.ά.

Διαδικασία

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση στο σχετικό έντυπο (Υ.Κ.Ε. 6(α)) και να επισυνάψουν σ' αυτό όλα τα πιστοποιητικά/βεβαιώσεις που υποστηρίζουν τα στοιχεία της αίτησης τους. (Βεβαιώσεις εισοδήματος,

ιατρική βεβαίωση σε περίπτωση ανικανότητας για εργασία, βεβαίωση ανεργίας, αποδείξεις ενοικίου, κ.ά.). Η ολοκληρωμένη συμπλήρωση της αίτησης και η επισύναψη των απαιτούμενων πιστοποιητικών βοηθά στην έγκαιρη εξέταση της αίτησης.

Ο Λειτουργός Ευημερίας της περιοχής στην οποία διαμένει ο αιτητής τον επισκέπτεται στο σπίτι του ή τον καλεί στο γραφείο του για να συζητήσει μαζί του τις ανάγκες του, ώστε να ολοκληρωθεί η εξέταση της αίτησής του. Όταν εξεταστεί η αίτηση, ο αιτητής ενημερώνεται με επιστολή για το αποτέλεσμα. Αν εγκριθεί μηνιαίο επίδομα ή οποιοδήποτε άλλο επίδομα, αυτό στέλλεται ταχυδρομικώς με επιταγή στο σπίτι του δικαιούχου.

1.2 Σχέδιο Παροχής Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Συνθηκών Στέγασης

Σκοπός

Η παροχή οικονομικής βοήθειας σε άτομα ή οικογένειες για την εκτέλεση κτιριακών εργασιών, προσθηκών ή μετατροπών, με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών στέγασής τους.

Δικαιούχος

- (α) Άτομο που είναι λήπτης δημόσιου βοηθήματος.
- (β) Άτομο που καθίσταται λήπτης δημόσιου βοηθήματος, αν στις ανάγκες του, όπως αυτές καθορίζονται από τους περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμους του 1991 μέχρι το 2003 προστεθεί ενοίκιο κατοικίας, όπως προνοείται από τους πιο πάνω νόμους.

Όροι παροχής

- (α) Παρέχεται οικονομική βοήθεια μέχρι £7.000.
- (β) Το ποσό που παρέχεται μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για την αποπληρωμή δανείου που συνήψε ο αιτητής για την εκτέλεση κτιριακών επιδιορθώσεων, κ.λ.π., εφόσον συνήψε το δάνειο μετά την υποβολή της αίτησης για παροχή οικονομικής βοήθειας από το Σχέδιο.
- (γ) Οι αιτητές να είναι κάτοχοι ιδιόκτητης κατοικίας.
- (δ) Στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο να βοηθηθούν άτομα που δεν είναι κάτοχοι ιδιόκτητης κατοικίας, πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - (i) αιτητής που διαμένει σε κατοικία συγγενών πρέπει με την αίτηση του να επισυνάπτει και ενυπόγραφη δήλωση του ιδιοκτήτη της κατοικίας (πιστοποιημένη από δύο μάρτυρες) με

την οποία ο εν λόγω ιδιοκτήτης αναλαμβάνει την υποχρέωση να φιλοξενήσει τον αιτητή για περίοδο επτά ετών.

- Εάν ο ιδιοκτήτης της κατοικίας αθετήσει την υποχρέωση που ανέλαβε, θα υποχρεούται να επιστρέψει στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μέρος της οικονομικής βοήθειας που δόθηκε στο δικαιούχο για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση των 7 χρόνων σε αναλογία με το ύψος της οικονομικής βοήθειας που παραχωρήθηκε.
Σ' αυτή την περίπτωση ο αιτητής δικαιούται να υποβάλει νέα αίτηση.
 - Σε περίπτωση που το άτομο για το οποίο έγιναν βελτιώσεις σε ξένη κατοικία απομακρυνθεί απ' αυτή με δική του πρωτοβουλία πριν τη συμπλήρωση των επτά χρόνων από την ημερομηνία παροχής της βοήθειας, τούτο δεν θα δικαιούται πρόσθετη βοήθεια από το Σχέδιο Κοινωνικής Αρωγής για Βελτίωση των Στεγαστικών του Συνθηκών πριν την εκπνοή της πιο πάνω χρονικής περιόδου.
- (ii) Αιτητές που δεν είναι πρόσφυγες και διαμένουν σε τουρκοκυπριακές κατοικίες, μαζί με την αίτηση πρέπει να επισυνάπτουν και επίσημη βεβαίωση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τ/Κ Περιουσιών ότι η Υπηρεσία αυτή δεν πρόκειται να προβεί στην επιδιόρθωση της συγκεκριμένης κατοικίας.
- (ε) Το Σχέδιο δεν καλύπτει την παροχή βοήθειας για κτιριακές εργασίες, προσθήκες ή μετατροπές για τις οποίες παραχωρήθηκε οικονομική βοήθεια από άλλα Κυβερνητικά Σχέδια ή Νόμους.
- (στ) Είναι δυνατό το ίδιο άτομο να βοηθηθεί και πέραν της μιας φοράς, αλλά το συνολικό ποσό που θα δοθεί δεν θα ξεπερνά τις £7.000. Άτομο που έχει βοηθηθεί με το ποσό των £7.000 (ανώτατο όριο) είναι δυνατό να βοηθηθεί εκ νέου από το Σχέδιο μετά την πάροδο 5 ετών από την παραχώρηση της βοήθειας.
- (ζ) Το Σχέδιο δεν καλύπτει την παροχή οικονομικής βοήθειας για αγορά ή ανέγερση κατοικίας ή για την αποπληρωμή δανείου που έχει συναφθεί για το σκοπό αυτό.

Διαδικασία

Οι ενδιαφερόμενοι προμηθεύονται έντυπα αιτήσεων από τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας και τις υποβάλλουν συμπληρωμένες μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά ή/και αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται.

Οι αιτητές υποβάλλουν επιπρόσθετα δύο προσφορές ιδιωτών. Οι αιτήσεις εξετάζονται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μετά από εκτίμηση της δαπάνης για τις απαιτούμενες εργασίες από την οικεία Επαρχιακή Διοίκηση.

Η οικονομική βοήθεια παραχωρείται μετά από σχετική έγκριση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και παρέχεται στο δικαιούχο σταδιακά, ανάλογα με τις επί μέρους εργασίες που υλοποιούνται.

1.3 Παραχώρηση ωφελημάτων σε οικογένειες με τρίδυμα και άνω

Το Υπουργικό Συμβούλιο, με Απόφαση του (αρ. 28.574), ημερ. 21.5.1987, ενέκρινε την παραχώρηση των πιο κάτω ωφελημάτων σε οικογένειες με τρίδυμα και άνω:

- (α) Στις περιπτώσεις δημόσιων υπαλλήλων και υπαλλήλων Ημικρατικών Οργανισμών
 - (i) άδεια με πλήρεις απολαβές για περίοδο 12 μηνών και
 - (ii) επίδομα £50 το μήνα για περίοδο 12 μηνών
- (β) στις άλλες περιπτώσεις, εφάπαξ επίδομα ύψους £3.000 και
- (γ) εξέταση ενδεχομένου παροχής βοήθειας για κάλυψη πρόσθετων στεγαστικών αναγκών των οικογενειών αυτών

Διαδικασία

Ο αιτητής συμπληρώνει το έντυπο αίτησης για παροχή ωφελημάτων σε τρίτεκνα και άνω και το υποβάλλει στο Γραφείο Ευημερίας της Επαρχίας του ή στα Κεντρικά Γραφεία Ευημερίας. Μετά την εξέταση της αίτησης από το οικείο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας, η περίπτωση εγκρίνεται ή απορρίπτεται από τον Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και ο αιτητής ενημερώνεται ανάλογα.

1.4 Υπηρεσίες Ηλικιωμένων/ Αναπήρων

1.4.1 Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων

Εγγραφή Στεγών

- Κανένα πρόσωπο δεν μπορεί να διατηρεί οποιαδήποτε Στέγη αν αυτή δεν είναι εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμους του 1991 έως 1994.
- Κάθε πιστοποιητικό εγγραφής που εκδίδεται σύμφωνα με τους πιο πάνω Νόμους πρέπει να αναρτάται σε περίοπτη θέση μέσα στη Στέγη στην οποία αυτό αναφέρεται.

- Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορεί σε οποιοδήποτε χρόνο να ακυρώσει την εγγραφή οποιασδήποτε Στέγης, για οποιοδήποτε λόγο ο οποίος θα δικαιολογούσε την άρνηση εγγραφής της.

Υπηρεσίες/Ωφελήματα που πρέπει να προσφέρονται στους ενοίκους των Στεγών Ηλικιωμένων και Αναπήρων

- Διατροφή.
- Φροντίδα και περιποίηση.
- Προγράμματα ψυχαγωγίας, δημιουργικής απασχόλησης.
- Καλές κλιματιστικές συνθήκες.
- Ιατρική Περίθαλψη. (Πέρα από την ιατρική περίθαλψη που διευθετεί η Στέγη, μπορεί κάθε ένοικος να καλεί ιατρό της επιλογής του με προσωπική δαπάνη).
- Προσωπική ελευθερία, άνεση των ενοίκων και δικαίωμα επιλογής του ρουχισμού και υπόδησης τους.
- Διευκόλυνση στην εκτέλεση των θρησκευτικών τους καθηκόντων.
- Τροφεία για τους δικαιούχους Δημόσιου Βοηθήματος (ανάλογα με τις εγκεκριμένες κλίμακες και την οικονομική τους κατάσταση).
- Ποσό για προσωπικά μικροέξοδα για τους δικαιούχους δημόσιου βοηθήματος (ανάλογα με τις εγκεκριμένες κλίμακες και την οικονομική τους κατάσταση).
- Αγάπη, κατανόηση, εξατομίκευση, σεβασμός.

Ποιοι γίνονται δεκτοί στις Στέγες

- Άτομα που επιθυμούν να εισαχθούν σ' αυτές.
- Άτομα για τα οποία έχουν εξαντληθεί άλλες λύσεις για παραμονή τους στο σπίτι τους (κατ' οίκον φροντίδα από κυβερνητικές ή ιδιωτικές φροντίστριες, διημερεύουσα φροντίδα, φροντιστές).

Διαδικασία εισαγωγής σε Στέγη Ηλικιωμένων

Το άτομο που ενδιαφέρεται να εισαχθεί σε Στέγη Ηλικιωμένων, πρέπει να επικοινωνήσει με το Γραφείο Ευημερίας της Επαρχίας του για περισσότερες πληροφορίες και για να πάρει έντυπο αίτησης.

Αφού υποβληθεί η αίτηση, Λειτουργός Ευημερίας επισκέπτεται το ενδιαφερόμενο άτομο για να συζητήσει μαζί του τις ανάγκες του ώστε να ολοκληρωθεί η μελέτη της αίτησης του. Ακολουθεί η εξέταση της αίτησης, και ο αιτητής ενημερώνεται για το αποτέλεσμα.

Αποκατάσταση

Μόλις υπερπηδηθούν τα προβλήματα για τα οποία έγινε η εισδοχή στη Στέγη, το άτομο αυτό δικαιούται να ζητήσει επιστροφή στο σπίτι του ή πλησίον συγγενών του.

1.4.2 Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας λειτουργούν ειδική Υπηρεσία για να παρέχει εξυπηρέτηση στο σπίτι σε ηλικιωμένα/ανάπηρα άτομα ή σε οικογένειες με ειδικές ανάγκες.

Στόχοι της Υπηρεσίας:

- Η δημιουργία προϋποθέσεων για αξιοπρεπή διαβίωση και ανάπτυξη των δυνατοτήτων των ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Η στήριξη των ατόμων αυτών για να μείνουν όσο το δυνατό πιο πολύ χρόνο στο δικό τους περιβάλλον.
- Η υποστήριξη της οικογένειας ώστε να κρατήσει κοντά της τα ηλικιωμένα/ανάπηρα μέλη της.
- Η άσκηση των μελών της οικογένειας ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται σε βασικές οικιακές και οικογενειακές ευθύνες.

Πώς λειτουργεί η Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας εργοδοτούν Φροντιστές/Φροντίστριες που είναι ειδικά καταρτισμένοι και τοποθετημένοι στα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας. Οι Φροντιστές/Φροντίστριες επισκέπτονται τα σπίτια των ατόμων που δικαιούνται φροντίδα και τους προσφέρουν υπηρεσίες ανάλογα με τις ανάγκες τους.

Ως υπαλλακτική επιλογή, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ενισχύουν οικονομικά τα άτομα τα οποία δικαιούνται φροντίδα, μέσω του ταμείου δημόσιων βοηθημάτων, για να εργοδοτούν οι ίδιοι ιδιωτικές φροντίστριες της δικής τους επιλογής.

Τι προσφέρει η Υπηρεσία Κατ' Οίκον Φροντίδας:

- Ατομική καθαριότητα.
- Καθαριότητα σπιτιού.
- Πλύσιμο ρούχων.
- Συνοδεία στο νοσοκομείο.
- Διάβασμα.
- Εξωτερικές εργασίες π.χ. πληρωμή λογαριασμών, ψώνια.
- Άσκηση των μελών της οικογένειας σε βασικές οικιακές και οικογενειακές εργασίες.

Ποιοι δικαιούνται φροντίδα από την Υπηρεσία

Στο στάδιο αυτό, η Υπηρεσία καλύπτει κυρίως άτομα που δικαιούνται δημόσιο βοήθημα και άτομα που δεν μπορούν να καλύψουν την ειδική αυτή ανάγκη από τα εισοδήματά τους.

Πώς να ζητήσετε φροντίδα από την Υπηρεσία

Μπορείτε να ζητήσετε έντυπο αίτησης δημόσιου βοηθήματος από το Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας της Επαρχίας σας και να το υποβάλετε συμπληρωμένο στο ίδιο Γραφείο.

Αφού μελετηθεί η αίτησή σας από Λειτουργό του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας, θα αποφασιστεί αν δικαιούστε να σας παρασχεθεί φροντίδα και πόσο συχνά.

1.4.3 Σχέδιο Ενίσχυσης Οικογενειών για τη Φροντίδα Ηλικιωμένων ή/και Ανάπηρων Μελών τους

Σκοπός

Το Σχέδιο έχει ως στόχο τη στήριξη ατόμων και οικογενειών, ώστε να προσφέρουν στέγη και φροντίδα σε ηλικιωμένα ή ανάπηρα μέλη της οικογένειάς τους ή σε κάποιο συγγενικό ή φιλικό τους άτομο. Το Σχέδιο αυτό ενθαρρύνει την παροχή φροντίδας σε οικογενειακό περιβάλλον για αποφυγή εισδοχών σε Στέγες εφόσον η ιδρυματική φροντίδα δεν είναι η καταλληλότερη για όλες τις περιπτώσεις λύση.

Δικαιούχοι

- (α) Άτομα 63 ετών και άνω ή ανάπηροι που είναι λήπτες δημόσιου βοηθήματος
- (β) Άτομα 63 ετών και άνω ή ανάπηροι που λόγω εισοδημάτων κρίνονται ως οριακές περιπτώσεις και που θα καθίσταντο λήπτες δημόσιου βοηθήματος αν στις ανάγκες τους, όπως αυτές καθορίζονται από τους περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών Νόμους του 1991 μέχρι το 2003 προστεθεί ενοίκιο κατοικίας ή επίδομα φροντίδας, όπως προνοείται από την ίδια Νομοθεσία.

Όροι Παροχής

- (α) Το Σχέδιο παρέχει επιχορήγηση μέχρι του ποσού των £6.000
- (β) Το ποσό που παρέχεται μέσω του Σχεδίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ένα ή περισσότερους από τους πιο κάτω σκοπούς:

- (i) για επέκταση ή προσθήκη δωματίου με τις ανάλογες διευκολύνσεις, π.χ. μπάνιο, αποχωρητήριο, νιπτήρα, κλπ.
 - (ii) για τροποποιήσεις που πρέπει να γίνουν στο σπίτι για διευκόλυνση του φροντιζομένου ή και του φροντιστή, π.χ. ράμπα, μεγάλωμα πόρτας για διακίνηση τροχοκαθίσματος, αλλαγή μπάνιου με ντουσιέρα και άλλα.
 - (iii) για αγορά εξοπλισμού απαραίτητου για τη φροντίδα του ηλικιωμένου, όπως π.χ. ανακλινόμενο κρεβάτι, κρεβάτι νερού ή αέρα, και άλλο απαραίτητο εξοπλισμό.
 - (iv) για κάλυψη χρέους που έγινε τον τελευταίο χρόνο για ένα ή περισσότερους από τους πιο πάνω σκοπούς {(i)(ii)(iii)}, έναντι αποδείξεων και μετά από προσωπική διαπίστωση Λειτουργού Ευημερίας.
- (γ) Βοήθεια από το ίδιο Σχέδιο μπορεί να επαναληφθεί μέχρι να καλυφθεί το ανώτατο ποσό των £6.000. Ωστόσο προτεραιότητα δίνεται σε περιπτώσεις που δεν έχουν βοηθηθεί στο παρελθόν.

Αιτήσεις

Αιτήσεις υποβάλλονται στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας στο έντυπο ΥΚΕ 133(α) από ηλικιωμένα ή ανάπηρα άτομα ή από το άτομο που έχει την ευθύνη της φροντίδας και της φιλοξενίας του, νοουμένου ότι θα πληρούνται οι πιο κάτω **προϋποθέσεις**:

- (α) Η αίτηση θα συνοδεύεται:
 - (i) από ενυπόγραφη δήλωση του ιδιοκτήτη/φροντιστή, (πιστοποιημένη από δύο μάρτυρες) με την οποία θα αναλαμβάνει την υποχρέωση να φιλοξενεί και φροντίζει για περίοδο τουλάχιστον έξη ετών τον ηλικιωμένο ή ανάπηρο προς όφελος του οποίου θα παραχωρηθεί η βοήθεια.
 - (ii) ενυπόγραφη δήλωση του φροντιζομένου ότι συγκατατίθεται να γίνουν προς όφελος του οι προσθήκες/βελτιώσεις/αγορές.

(β) Σε περίπτωση αθέτησης της αναληφθείσας υποχρέωσης, είτε από τον ηλικιωμένο/ανάπηρο, είτε από τον ιδιοκτήτη/ φροντιστή, θα υποχρεούνται να επιστρέψουν στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, μέρος της παρασχεθείσας προς αυτούς βοήθειας για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση των έξι (6) χρόνων, σε αναλογία με το ύψος της οικονομικής βοήθειας που παραχωρήθηκε.

Σε περίπτωση που η αθέτηση γίνει από τον φροντιζόμενο και νοουμένου ότι ο τελευταίος δεν έχει την οικονομική άνεση να επιστρέψει το μέρος της οικονομικής βοήθειας που οφείλει, τότε η περίπτωση θα

υποβάλλεται στον Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, για απόφαση.

(γ) Ο ηλικιωμένος ή ανάπηρος να μην έχει βοηθηθεί από άλλο κυβερνητικό σχέδιο ή χορηγία για τον ίδιο σκοπό.

Η εξέταση της αίτησης γίνεται από το οικείο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας.

1.4.4. Σχέδιο Επιχορήγησης Διακοπών για Ηλικιωμένα και Ανάπηρα Άτομα, Λήπτες Δημοσίου Βοηθήματος, με βάση το άρθρο 24 του Νόμου περί Δημόσιων Βοηθημάτων

Σκοπός

Σκοπός του Σχεδίου είναι η επιχορήγηση της διαμονής και διατροφής ηλικιωμένων ατόμων (63+) και αναπήρων ληπτών δημοσίου βοηθήματος σε ξενοδοχεία ή άλλους χώρους εντός και εκτός της Κύπρου για διακοπές.

Περίοδος Επιχορήγησης Διακοπών

Το Σχέδιο λειτουργεί στα πλαίσια ατομικής επιδότησης ηλικιωμένων και αναπήρων βάσει του άρθρου 24 των Νόμων περί Δημόσιων Βοηθημάτων 1991 μέχρι 2003, καθόλη τη διάρκεια του χρόνου με συγκεκριμένο ποσό.

Δικαιούχοι

Η επιχορήγηση διακοπών παρέχεται σε άτομα ηλικιωμένα (63+) ή ανάπηρα που είναι λήπτες δημοσίου βοηθήματος.

Άτομα που συμμετέχουν στο Σχέδιο τον ένα χρόνο, δεν δικαιούνται επιχορήγησης κατά τον επόμενο χρόνο.

Ο αιτητής δεν πρέπει να έχει βοηθηθεί από άλλο κυβερνητικό σχέδιο ή χορηγία με πλήρη κάλυψη των δαπανών του για τον ίδιο σκοπό.

Ύψος και Διάρκεια Επιχορήγησης

Το ανώτερο ποσό επιχορήγησης καθορίζεται αναλόγως της περιόδου διακοπών που θα επιλέξει ο επιδοτούμενος.

Ως ανώτατο ποσό επιχορήγησης καθορίζονται οι £150 για περίοδο διακοπών μέχρι 6 ημέρες συνεχόμενες ή μη.

Οργάνωση Διακοπών

Ο κάθε δικαιούχος έχει την προσωπική ευθύνη για την οργάνωση των διακοπών του.

Θέματα Φροντίδες

Ο κάθε δικαιούχος του Σχεδίου έχει την ευθύνη διευθέτησης της προσωπικής του φροντίδας. Δεν θα διενεργείται έλεγχος στο θέμα αυτό, ούτε και θα έχει οποιαδήποτε ευθύνη ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή εκπρόσωποί του. Σε περίπτωση αναπήρων ή ηλικιωμένων που αδυνατούν να αυτοεξυπηρετηθούν δύναται να επιδοτηθεί και ο φροντιστής/συνοδός με ποσό που δεν υπερβαίνει εκείνο που εγκρίνεται για το δικαιούχο για το ίδιο χρονικό διάστημα που επιδοτείται ο δικαιούχος.

Έλεγχος

Ο έλεγχος αξιοποίησης του προσφερόμενου ποσού για διακοπές γίνεται από τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας με την υποβολή σχετικών αποδείξεων.

1.4.5 Σχέδιο Επιχορήγησης Αυτοεργοδότησης Ηλικιωμένων

Σκοπός

Το Σχέδιο αυτό έχει στόχο να δώσει κίνητρα στους ηλικιωμένους για επαναδραστηριοποίηση και συμμετοχή τους στην κοινωνία. Με τον τρόπο αυτό, περιορίζεται η αδράνεια, η ανία, η μελαγχολία και το άγχος, και γενικά βελτιώνεται η ψυχολογική τους κατάσταση. Παράλληλα το Σχέδιο αυτό συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και γενικά της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων.

Δικαιούχοι

Άτομα 63 χρόνων και άνω των οποίων το εισόδημα δεν υπερβαίνει τις £250 μηνιαίως για ένα άτομο και £350 για ζεύγος.

Όροι παροχής

- (α) Το Σχέδιο παρέχει επιχορήγηση μέχρι του ποσού των £800 το οποίο δυνατό να δίνεται σταδιακά. Σε περίπτωση συνεταιρισμού συζύγων στο ίδιο Σχέδιο, το ποσό αυξάνεται κατά 50%. Σε περίπτωση συνεταιρισμού με άλλα δικαιούχα άτομα πλην του/της συζύγου, έκαστος δικαιούχος έχει ξεχωριστό δικαίωμα.
- (β) Μετά πάροδο 5 χρόνων, είναι δυνατό να επιχορηγηθεί το ίδιο άτομο για δεύτερη φορά, αν κριθεί τούτο σκόπιμο υπό τις περιστάσεις. Ωστόσο, προτεραιότητα δίνεται σε άτομα που υποβάλλουν αίτηση για πρώτη φορά.
- (γ) Το ποσό που παρέχεται μέσω του Σχεδίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αγορά εξοπλισμού ή/και υλικών για ένα ή περισσότερους από τους πιο κάτω τομείς εργασίας ή για τις σχετικές δαπάνες για την έκδοση λογοτεχνικών έργων ή άλλης πνευματικής φύσεως εργασία:

- (i) Γεωργία/κτηνοτροφία/καλλιέργεια λαχανικών/κηπουρική.
- (ii) Κατασκευή υφαντών/κεντημάτων.
- (iii) Κατασκευές κεραμικών και άλλων ειδών.
- (iv) Χρυσοχοΐα, αργυροχοΐα κλπ.
- (v) Κατασκευή κυπριακών γλυκών/μαρμελάδων/φαγητών κ.α.
- (vi) Ζωγραφική/χαλκογραφία/ξυλογλυπτική/καλαθοπλεκτική.
- (vii) Σηροτροφία και επεξεργασία μεταξιού, κατασκευή κάδρων ή μεταξωτών.
- (viii) Συγγραφή και έκδοση λογοτεχνικών έργων ή άλλης φύσεως πνευματική εργασία.
- (ix) Οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα κρίνεται ότι εξυπηρετεί το σκοπό του Σχεδίου.

Τα πιο πάνω μπορεί να γίνουν είτε ατομικά από τον αιτητή είτε σε συνεργασία με άλλα άτομα.

- (δ) Αιτήσεις υποβάλλονται από ηλικιωμένα άτομα και συνοδεύονται από ενυπόγραφη δήλωση τους ότι το χορήγημα θα διατεθεί μόνο για το σκοπό για τον οποίο παραχωρείται. Η υπογραφή του αιτητή πιστοποιείται από δύο μάρτυρες.
- (ε) Σε περίπτωση που το έργο δεν πραγματοποιήθηκε με υπαιτιότητα του αιτητή, θα πρέπει να επιστραφεί στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ολόκληρο ή μέρος του ποσού, ανάλογα με την πρόοδο του έργου για το οποίο παραχωρήθηκε.

Διαδικασία

Κάθε ενδιαφερόμενο άτομο υποβάλλει προς τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας αίτηση σε ειδικό έντυπο, με τα ακόλουθα δικαιολογητικά στοιχεία:

- (α) Έγγραφο προσφορές από τουλάχιστο δύο διαφορετικούς προσφοροδότες για το είδος και την αξία του εξοπλισμού ή/και των υλικών που θα χρειαστούν για την επαναδραστηριοποίηση (όπου εφαρμόζει).
- (β) Τίτλο ιδιοκτησίας ή ενυπόγραφη δήλωση του ιδιοκτήτη της υπό καλλιέργεια γης, ότι παραχωρεί άδεια στο ηλικιωμένο άτομο να τη χρησιμοποιήσει (όπου εφαρμόζει).
- (γ) Για καλύτερη αξιοποίηση της χορηγίας, μπορεί να ζητείται από τον αιτητή να παρακολουθήσει, όπου χρειάζεται, μαθήματα που προσφέρονται δωρεάν (π.χ. από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ή από οποιαδήποτε άλλη Υπηρεσία).

1.5 Πιστοποιητικά απορίας για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στα δημόσια ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας

Ποιοι δικαιούνται

Φοιτητές πτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, οι οποίοι εμπίπτουν στις πιο κάτω κατηγορίες:

1. Όσοι εμπίπτουν στην έννοια του όρου «εξαρτώμενος», με βάση τον περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμο 114/88,
2. Τα παιδιά εγκλωβισμένων,
3. Τα παιδιά οικογενειών οι οποίες λαμβάνουν Δημόσιο Βοήθημα λόγω δυσπραγίας που οφείλεται σε ανεπαρκή προς κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών τους εισοδήματα, με βάση την εκάστοτε εν ισχύ Νομοθεσία περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών,
4. Παιδιά οικογενειών τριών παιδιών και άνω που λαμβάνουν επίδομα τέκνου από το Υπουργείο Οικονομικών,
5. Παιδιά τα οποία μέχρι το 18^ο έτος της ηλικίας τους βρίσκονταν υπό τη Νομική φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας,
6. Παιδιά Ελληνοποντίων,
7. Παιδιά οικογενειών των οποίων το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα με βάση βεβαίωση του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων είναι:
 - (α) μέχρι £12.000, για τις οικογένειες με ένα εξαρτώμενο παιδί*,
 - (β) από £13.000 σε £14.000 για τις οικογένειες με δύο εξαρτώμενα παιδιά* και σε £14.500 αν τα παιδιά φοιτούν σε ξεχωριστές πόλεις ή χώρες.

Σε περιπτώσεις που στην οικογένεια υπάρχουν πέραν του ενός φοιτητή (και σε ξεχωριστές πόλεις ή χώρες) να προστεθούν στο όριο του εισοδήματος ακόμα £500.

8. Στην περίπτωση των διαζευγμένων γονέων, δεν λαμβάνεται υπόψη το ποσό που καταβάλλεται ως διατροφή προς τον/την γονέα που έχει την ευθύνη για τη συντήρηση των παιδιών.
9. Περιπτώσεις οι οποίες εμπίπτουν στις πιο πάνω κατηγορίες και των

* Για σκοπούς του παρόντος Σχεδίου για την έκδοση Πιστοποιητικών Απορίας,

«εξαρτώμενα παιδιά» θεωρούνται τα ακόλουθα:

- α) Παιδιά κάτω των 18 χρόνων
- β) Στρατιώτες
- γ) Άγαμοι φοιτητές πτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου
- δ) Ενήλικα άγαμα παιδιά που διαμένουν με τους γονείς τους και αποδεδειγμένα είναι ανάκανα για εργασία.

οποίων το ετήσιο ακαθάριστο εισόδημα ξεπερνά μέχρι £2.000 το καθορισμένο για τη συγκεκριμένη κατηγορία εισόδημα, θα εξετάζονται με βάση τη διακριτική εξουσία του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, εάν παρουσιάζουν ιδιαίτερα κοινωνικό –οικονομικά προβλήματα τα οποία συνεπάγονται σοβαρή οικονομική επιβάρυνση του οικογενειακού προϋπολογισμού.

Δεν δικαιούνται πιστοποιητικά απορίας:

1. Οι εξωτερικοί φοιτητές.
2. Οι φοιτητές που φοιτούν σε μη δημόσιες Σχολές της Ελλάδας.

Χρονική περίοδος παροχής πιστοποιητικών απορίας

Οι φοιτητές όλων των Τμημάτων των Δημόσιων Ανωτέρων και Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Ελλάδας, δικαιούνται πιστοποιητικά απορίας μέχρι 5 χρόνια όταν η φοίτηση είναι τετραετής, μέχρι 6 χρόνια όταν η φοίτηση είναι πενταετής και μέχρι 7 χρόνια όταν η φοίτηση είναι εξαετής.

Τα πιστοποιητικά ισχύουν για το ακαδημαϊκό έτος για το οποίο εκδίδονται και επανεκδίδονται για κάθε έτος σπουδών, εφόσον οι αιτητές εξακολουθούν να ανήκουν στις κατηγορίες που δικαιούνται πιστοποιητικά απορίας και αναφέρονται πιο πάνω.

Δικαιολογητικά που χρειάζονται για την απόκτηση πιστοποιητικού απορίας

- α) (i) Βεβαίωση του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου ή της Ελλάδας ότι ο/η αιτητής/τρια συμπεριλήφθηκε στον πίνακα εισακτέων στα Δημόσια Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα,
ή
- (ii) Βεβαίωση φοίτησης σε Δημόσια Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας.
- β) (i) Βεβαίωση ότι ο αιτητής είναι λήπτης Δημοσίου Βοηθήματος (η βεβαίωση θα διασφαλίζεται υπηρεσιακά).
ή
- (ii) Βεβαίωση από την Υπηρεσία Εγκλωβισμένων του Γραφείου Επιτρόπου Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα ότι ο αιτητής είναι παιδί εγκλωβισμένου,
ή
- (iii) Βεβαίωση από την Επιτροπή Ανακουφίσεως Παθόντων ότι ο αιτητής εμπίπτει στην έννοια του όρου «εξαρτώμενος», βάσει του περί Ανακουφίσεως Παθόντων Νόμου 114/88,
ή

- (iv) Βεβαίωση από το Υπουργείο Οικονομικών ότι η οικογένεια του φοιτητή λαμβάνει επίδομα τέκνου (η βεβαίωση δίνεται υπηρεσιακά),
ή
- (v) Βεβαίωση από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων για την εισοδηματική κατάσταση του αιτητή (η βεβαίωση δίνεται υπηρεσιακά).

Διαδικασία

Για την έκδοση πιστοποιητικού απορίας ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

1. Συμπληρώνεται από το γονέα ή το φοιτητή το έντυπο ΥΚΕ 130Γ στο οποίο επισυνάπτονται τα σχετικά δικαιολογητικά που αναφέρονται στην παράγραφο Δ. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από τα δικαιολογητικά αυτά δεν θα γίνονται δεκτές.
2. Η διερεύνηση και επαλήθευση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο έντυπο ΥΚΕ 130Γ αναλαμβάνεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.
3. Η απόφαση για έκδοση Πιστοποιητικού Απορίας λαμβάνεται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας. Σε περίπτωση που εκδίδεται το Πιστοποιητικό Απορίας, τούτο παραδίδεται προσωπικά ή αποστέλλεται ταχυδρομικά στο γονέα ή στο φοιτητή/τρια.
4. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, ο αιτητής ενημερώνεται γραπτώς για τους λόγους της απόφασης αυτής και δικαιούται εντός 30 ημερών να υποβάλει ένσταση στο Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

2. Υπηρεσία για την Οικογένεια και το Παιδί

2.1 Προληπτικές υπηρεσίες προς την οικογένεια

Οι προληπτικές υπηρεσίες διαμορφώθηκαν με βάση την αρχή που θεωρεί την υγιή οικογενειακή ζωή ως το θεμελιώδη συντελεστή στη διάπλαση της προσωπικότητας του ατόμου. Παρέχονται υποστηρικτικές υπηρεσίες σε οικογένειες που διαμένουν στην Κύπρο, ανεξαρτήτως καταγωγής/θρησκείας/γλώσσας/φυλής, οι οποίες αντιμετωπίζουν τέτοιες δυσκολίες ώστε να τίθεται σε κίνδυνο η ομαλή ψυχοκοινωνική ή/και σωματική ανάπτυξη των παιδιών. Με τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων, οι συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες έχουν ως στόχο την πρόληψη και θεραπεία κοινωνικών προβλημάτων έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλή λειτουργία της οικογένειας.

Πέραν από τη συμβουλευτική καθοδήγηση, παρέχεται οικονομική βοήθεια και υπηρεσίες όπως τη διημερεύουσα φροντίδα παιδιών σε ανάδοχες οικογένειες, επί πληρωμή, ή σε ιδρύματα των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας καθώς και η προσφορά κατ' οίκον φροντίδας σε οικογένειες με παιδιά, που δυσκολεύονται να ανταποκριθούν σε βασικές οικιακές και οικογενειακές ευθύνες π.χ. οργάνωση νοικοκυριού, φροντίδα παιδιών κλπ.

Διαδικασία

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να απευθυνθούν στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας είτε προφορικά είτε με επιστολή. Λειτουργοί Ευημερίας θα επικοινωνήσουν μαζί τους για περαιτέρω συνεργασία.

2.2. Ιδιωτικοί και Κοινοτικοί Παιδοκομικοί Σταθμοί **Κατ' οίκον Παιδοκόμοι, Ιδιωτικά και Κοινοτικά Κέντρα** **Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών**

Με βάση τη νομοθεσία για παιδιά, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας έχουν την αρμοδιότητα της εγγραφής και επιθεώρησης των υποστατικών που στεγάζουν ιδιωτικούς και κοινοτικούς παιδοκομικούς σταθμούς, κέντρα προστασίας και απασχόλησης παιδιών καθώς και των κατ' οίκον παιδοκόμων που φροντίζουν στο σπίτι τους παιδιά. Τα κριτήρια εγγραφής καθορίζονται από σχετικό Διάταγμα/Κανονισμούς που διαλαμβάνει πρόνοιες για την ασφάλεια των παιδιών, τη γενική κατάσταση των χώρων, τον εξοπλισμό, τις διευκολύνσεις, τα προσόντα των ατόμων που ασχολούνται κ.ά.

Διαδικασία εγγραφής

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητήσουν έντυπα αίτησης για εγγραφή από τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας και να τα υποβάλουν συμπληρωμένα στο ίδιο γραφείο.

Αφού μελετηθεί η αίτηση από Λειτουργό του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας, θα αποφασιστεί η έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής από το Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Τα υποστατικά που λειτουργούν ως Παιδοκομικοί Σταθμοί πρέπει να είναι εγγεγραμμένα σύμφωνα με τον περί Παίδων Νόμο (Κεφ. 352) και τα Διάταγμα Κ.Δ.Π. 217/93 και 213/94.

Τα υποστατικά που λειτουργούν ως Κέντρα Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών πρέπει να είναι εγγεγραμμένα σύμφωνα με τον περί Κέντρων Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών Νόμο 2(1)/96 και το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 157/97.

Κάθε πιστοποιητικό εγγραφής Παιδοκομικού Σταθμού και Κέντρου Προστασίας και Απασχόλησης Παιδιών, που εκδίδεται σύμφωνα με τους κανονισμούς πρέπει να αναρτάται σε περίοπτο θέση μέσα στο Σταθμό και το Κέντρο Προστασίας, στα οποία αυτό αναφέρεται.

2.3 Υιοθεσίες

Οι Λειτουργοί των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εντέλλονται από το Νόμο να ενεργούν για την προστασία των παιδιών, την εξυπηρέτηση των καλύτερων συμφερόντων τους και τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων τους πριν και κατά την υιοθεσία.

Οι Λειτουργοί Ευημερίας στα πλαίσια γενικότερων καθηκόντων τους, παρέχουν υπηρεσίες σε οικογένειες και μετά την έκδοση διατάγματος υιοθεσίας, όταν τους ζητηθεί.

Νομοθεσία

Στην Κύπρο την υιοθεσία διέπουν οι Νόμοι:

- I. Ο περί Υιοθεσίας Νόμος του 1995, Ν. 19(I)/95.
- II. Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία των Παιδιών και για τη Συνεργασία αναφορικά με Διακρατική Υιοθεσία (Κυρωτικός) Νόμος του 1994, Ν 26 (III)/94.

Διαδικασία υιοθέτησης παιδιού

Με βάση τον **περί Υιοθεσίας Νόμο του 1995, Ν. 19(I)/95**

- Οι ενδιαφερόμενοι να υιοθετήσουν, χωρίς να έχουν υπόψη τους συγκεκριμένο παιδί, πρέπει να υποβάλουν αίτηση στο Γραφείο Ευημερίας της επαρχίας στην οποία διαμένουν, με την οποία να ζητούν την ετοιμασία έκθεσης σχετικά με την καταλληλότητα τους να υιοθετήσουν.
- Οποιοσδήποτε προτίθεται να προχωρήσει σε υιοθεσία συγκεκριμένου παιδιού (προτεινόμενοι επιμελητές), πρέπει πρώτα να έχει μελετηθεί και

εγκριθεί ως κατάλληλος για σκοπούς υιοθεσίας. Προς τούτο είναι υπόχρεος να ειδοποιήσει το Λειτουργό Ευημερίας της περιοχής στην οποία έχει τη διαμονή του για την πρόθεση του να αναλάβει το παιδί, δίδοντας και στοιχεία για το παιδί, 3 μήνες πριν την τοποθέτηση του.

- Μέσα σε 3 μήνες από τη λήψη της ειδοποίησης, ο Λειτουργός Ευημερίας έχει υποχρέωση να διερευνήσει την καταλληλότητα του προτεινόμενου επιμελητή να αναλάβει τον ανήλικο υπό τη φροντίδα του για σκοπούς υιοθεσίας και να ετοιμάσει αιτιολογημένη έκθεση, στην οποία να αναφέρεται κατά πόσον ο προτεινόμενος επιμελητής είναι πρόσωπο κατάλληλο να αναλάβει ανήλικο για σκοπούς υιοθεσίας. Αντίγραφο της έκθεσης θα επιδώσει στον προτεινόμενο επιμελητή αλλά και στους φυσικούς γονείς, αν υπάρχουν.

Διακρατικές Υιοθεσίες

Με βάση τον **περί της Σύμβασης για την Προστασία των Παιδιών και για τη Συνεργασία αναφορικά με Διακρατική Υιοθεσία (Κυρωτικός) Νόμο του 1994, Ν 26 (III)/94** διακανονίζονται οι Διακρατικές Υιοθεσίες μεταξύ της Κύπρου και των άλλων χωρών που έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει οριστεί ως Κεντρική Αρχή για την Κυπριακή Δημοκρατία για να ασκεί όλες τις εξουσίες και αρμοδιότητες που προβλέπονται από τη Σύμβαση για τέτοια Αρχή.

Διαδικασία

- Ενδιαφερόμενοι να υιοθετήσουν παιδί από συμβαλλόμενο κράτος υποβάλλουν αίτηση στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας. Η αίτηση διαβιβάζεται στο Επαρχιακό Γραφείο της επαρχίας στην οποία διαμένουν, το οποίο ετοιμάζει έκθεση σχετικά με την καταλληλότητα να υιοθετήσουν, την υγεία, το οικογενειακό ιστορικό, την ικανότητα ανάληψης διακρατικής υιοθεσίας και τα στοιχεία των παιδιών τα οποία αυτοί μπορούν να αναλάβουν.
- Η έκθεση μαζί με πιστοποιητικά γέννησης, υγείας, γάμου και ποινικού μητρώου (για εξασφάλιση των οποίων ευθύνη έχουν οι ενδιαφερόμενοι), διαβιβάζονται στην Κεντρική Αρχή του κράτους καταγωγής, η οποία αν ικανοποιηθεί ότι το παιδί μπορεί να υιοθετηθεί, διαβιβάζει στην Κεντρική Αρχή του κράτους υποδοχής (α) την έκθεση της σχετικά με το κοινωνικό και ιατρικό ιστορικό του παιδιού, (β) απόδειξη ότι οι αναγκαίες συναινέσεις έχουν ληφθεί και (γ) τους λόγους για την απόφαση για την τοποθέτηση.
- Οι ενδιαφερόμενοι τότε θα πρέπει να συμφωνήσουν για την υιοθεσία του συγκεκριμένου παιδιού εγγράφως.
- Μετά την υιοθεσία στο κράτος καταγωγής, το παιδί εξουσιοδοτείται να εισέλθει μόνιμα στο κράτος υποδοχής.

Οι υιοθεσίες των παιδιών από χώρες εκτός Σύμβασης, θα πρέπει να επαναλαμβάνονται και στην Κύπρο με βάση την Κυπριακή Νομοθεσία για να έχουν ισχύ. Εξαιρούνται χώρες με τις οποίες η Κύπρος διατηρεί διμερείς συμφωνίες, οι οποίες καλύπτουν και τα διατάγματα υιοθεσίας.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, όταν τους ζητηθεί από αρμόδιες Υπηρεσίες χωρών του εξωτερικού για τις οποίες η Σύμβαση της Χάγης δεν έχει ισχύ ή από Πρεσβείες των χωρών αυτών στην Κύπρο, ετοιμάζουν έκθεση για την καταλληλότητα προς υιοθεσία των ενδιαφερομένων και δίδουν τις σχετικές βεβαιώσεις.

Στην Κύπρο δεν υπάρχουν Οργανισμοί Υιοθεσιών και εξαρτάται από τους ενδιαφερομένους να εξεύρουν το παιδί.

Η παροχή ή αποδοχή πληρωμής ή αμοιβής ή ανταλλάγματος για διευθετήσεις υιοθεσίας είναι παράνομη, όπως επίσης είναι και η οποιαδήποτε σχετική δημοσίευση τόσο γι' αυτόν που προκαλεί τη δημοσίευση όσο και γι' αυτόν που τη δημοσιεύει.

2.4 Ανάδοχες Οικογένειες

Σκοπός

Ανάδοχες οικογένειες είναι αυτές που έχουν ενδιαφερθεί και εγκριθεί για να προσφέρουν υποκατάστατη οικογενειακή φροντίδα σε παιδιά που μετακινούνται από το οικογενειακό τους περιβάλλον. Τα παιδιά αυτά έχουν ληφθεί κάτω από τη Νομική Φροντίδα του Διευθυντή των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, είτε λόγω εγκατάλειψης, παραμέλησης ή έκθεσης τους σε κινδύνους ή λόγω άλλων αιτιών που εμποδίζουν τους γονείς τους να εκτελέσουν τις γονικές τους υποχρεώσεις.

Κριτήρια για έγκριση ανάδοχων οικογενειών:

- Ενήλικα άτομα με καλή φυσική, ψυχική και συναισθηματική υγεία.
- Να διαμένουν σε χώρο που να διασφαλίζει ασφάλεια, επάρκεια και καλή ποιότητα διαβίωσης.
- Τα κίνητρα τους να είναι τα αποθέματα αγάπης για ένα ξένο παιδί και τα παιδιά τους να γνωρίζουν την προοπτική αυτή.
- Να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν ποικίλες καταστάσεις, συμπεριφορές και συναισθήματα των ανάδοχων παιδιών. Να διαθέτουν υπομονή και ικανότητα να χειρίζονται παιδιά.
- Να προσφέρουν θετικές εμπειρίες ομαλής οικογενειακής ζωής.
- Να είναι ευέλικτοι και να διαθέτουν ψηλό επίπεδο ανοχής και αποδοχής της φυσικής οικογένειας του παιδιού.

Διαδικασία

Οικογένειες που ενδιαφέρονται να αναλάβουν τη φροντίδα παιδιών ως ανάδοχες, αποτείνονται γραπτώς ή προφορικώς στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας της περιοχής όπου διαμένουν. Λειτουργός Ευημερίας θα αρχίσει, το συντομότερο δυνατό και οπωσδήποτε όχι αργότερο από ένα μήνα από την ημερομηνία λήψης της αίτησης, επαφές με την οικογένεια με σκοπό τη μελέτη της καταλληλότητας της να αναλάβει παιδί.

Οικονομική Βοήθεια προς τις Ανάδοχες Οικογένειες

Στις εγκεκριμένες ανάδοχες οικογένειες, καταβάλλονται τροφεία με βάση συγκεκριμένες κλίμακες οι οποίες περιλαμβάνουν, ένδυση, υπόδηση, διατροφή, ψυχαγωγία, διαμονή και φροντίδα.

Οι ανάδοχοι γονείς και ο Επαρχιακός Λειτουργός Ευημερίας υπογράφουν συμβόλαιο τοποθέτησης.

2.4.1 Σχέδιο Διημερεύουσας Εξυπηρέτησης Παιδιών σε Ανάδοχες Οικογένειες

Οικογένειες που ενδιαφέρονται να αναλάβουν τη φροντίδα παιδιών σε διημερεύουσα βάση, πρέπει να αποταθούν γραπτώς ή προφορικώς στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας της περιοχής όπου διαμένουν. Λειτουργός Ευημερίας θα αρχίσει, το συντομότερο δυνατό, επαφές με την οικογένεια με σκοπό τη μελέτη της καταλληλότητας της να αναλάβει παιδί.

Οικονομική Βοήθεια

Στις εγκεκριμένες οικογένειες, καταβάλλονται τροφεία με βάση συγκεκριμένες κλίμακες, οι οποίες περιλαμβάνουν επίδομα φροντίδας και διατροφής.

2.5 Σχέδιο Ενίσχυσης Παιδιών υπό Φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μετά τα 18 τους χρόνια για σκοπούς αποκατάστασης τους

Σκοπός

Η νομοθεσία για τα παιδιά δίνει το δικαίωμα στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας να αναλαμβάνει τη φροντίδα παιδιών που έχουν ανάγκη φροντίδας και προστασίας, όταν οι γονείς για διάφορους λόγους δεν είναι σε θέση να εκτελέσουν τις γονικές τους υποχρεώσεις. Τα παιδιά μπορούν να παραμείνουν υπό φροντίδα μέχρι 18 χρόνων.

Το Σχέδιο Παροχής Οικονομικής Βοήθειας σε παιδιά υπό τη φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας που ενηλικιώνονται, έχει ως στόχο τη στήριξη και αποκατάσταση των παιδιών, παρέχοντάς τους ευκαιρίες

για επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση, σπουδές σε αναγνωρισμένα Ανώτερα ή Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Δικαιούχοι

Άτομα που ήταν παιδιά υπό τη φροντίδα του Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας μέχρι την ηλικία των 18 χρόνων ή την αποφοίτηση από το Λύκειο και είναι ηλικίας μέχρι 23 χρόνων.

Όροι Παροχής

Το Σχέδιο παρέχει οικονομική βοήθεια μέχρι του ποσού των £10,000 σε κάθε παιδί.

Το ποσό που παρέχεται μέσω του Σχεδίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ένα από τους πιο κάτω σκοπούς:

- (α) Κάλυψη διδάκτρων φοίτησης σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης/εκπαίδευσης ή βοήθειας για επαγγελματική αποκατάσταση (αγορά εργαλείων και εξοπλισμού).
- (β) Κάλυψη εξόδων σπουδών σε αναγνωρισμένα Ανώτερα ή Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Κύπρο και το εξωτερικό.
- (γ) Αγορά επίπλωσης και οικιακού εξοπλισμού.

Διαδικασία

Αιτήσεις μπορούν να υποβληθούν, μαζί με τα σχετικά δικαιολογητικά ή/και αποδεικτικά στοιχεία που αναφέρονται πιο κάτω, από το ενδιαφερόμενο άτομο, σε ειδικό έντυπο το οποίο μπορεί να προμηθευτεί από τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας.

- (α) Βεβαίωση φοίτησης σε αναγνωρισμένο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης/εκπαίδευσης, στην οποία να αναφέρεται το θέμα, η χρονική διάρκεια και το ετήσιο κόστος.
- (β) Πιστοποιητικό φοίτησης σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα, στο οποίο να αναφέρονται τα δίδακτρα, εάν υπάρχουν.
- (γ) Βεβαίωση της Υπηρεσίας Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ότι έχει εξασφαλίσει θέση σε εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κύπρου ή της Ελλάδας.
Στις περιπτώσεις αιτήσεων για σπουδές, να διασφαλίζεται ότι ο αιτητής έχει τη δυνατότητα να εξασφαλίσει από άλλες πηγές χρηματοδότησης το υπόλοιπο ποσό που απαιτείται για την περάτωση των σπουδών του.
- (δ) Έγγραφες προσφορές από δύο τουλάχιστον διαφορετικούς

προσφοροδότες για τις περιπτώσεις αγοράς εξοπλισμού, επίπλωσης, εργαλείων και τιμολόγιο αγοράς του εξοπλισμού ή αποδείξεις πληρωμής πριν από την εκταμίευση του ποσού.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται στο Επαρχιακό Γραφείο Ευημερίας της περιοχής όπου διαμένει ο αιτητής.

2.6 Βία στην Οικογένεια

Ο περί Βίας στην Οικογένεια (Πρόληψη και Προστασία Θυμάτων) Νόμος ψηφίστηκε το 1994 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και επαναθεσπίστηκε το 2000. Ο Νόμος αυτός καθιστά την κυπριακή κοινωνία πρωτοπόρα σε ότι αφορά τη νομική πτυχή του θέματος γιατί η βία που διαπράττεται από ένα μέλος της οικογένειας σε βάρος άλλου μέλους θεωρείται αδίκημα.

Τι είναι Βία στην Οικογένεια

Όταν αναφερόμαστε στη Βία στην Οικογένεια, με βάση το άρθρο 3, του Νόμου 119(1)2000, ο οποίος προνοεί για την Πρόληψη της Βίας στην Οικογένεια και για την Προστασία των Θυμάτων εννοούμε:

Οποιαδήποτε παράνομη πράξη, παράλειψη ή συμπεριφορά με την οποία προκαλείται άμεσα σωματική, σεξουαλική ή ψυχική βλάβη σε οποιοδήποτε μέλος της οικογένειας από άλλο μέλος της οικογένειας και περιλαμβάνει και τη βία που ασκείται με σκοπό την επίτευξη σεξουαλικής επαφής χωρίς τη συγκατάθεση του θύματος, καθώς επίσης και τον περιορισμό της ελευθερίας του.

Μορφές Βίας στην Οικογένεια

A. Σωματική Βία

Σωματική βία περιλαμβάνει κάθε είδους τραυματισμούς ή κακώσεις που δεν οφείλονται σε ατυχήματα, όπως το σπρώξιμο, χαστούκι, κτύπημα στο σώμα/πρόσωπο, κλωτσιά, κ.ά. Στα παιδιά οι κακώσεις παρατηρούνται συχνότερα στο κεφάλι και στα άκρα, δηλαδή στα ακάλυπτα μέρη του σώματος.

B. Σεξουαλική Παραβίαση

Σεξουαλική παραβίαση παιδιών θεωρείται η συμμετοχή ή έκθεση παιδιού και εφήβων σε πράξεις με σεξουαλικό περιεχόμενο, υποκινούμενες από ενήλικα που έχει συνήθως σχέση φροντίδας ή οικειότητας με το παιδί, οι οποίες έχουν ως σκοπό τη σεξουαλική διέγερση ή/και ικανοποίηση του ενήλικα.

Σεξουαλική παραβίαση ενηλίκων θεωρείται ο εξαναγκασμός σε σεξουαλικές ενέργειες ενάντια στη θέληση του ενήλικα.

Γ. Ψυχολογική Βία

- Ψυχολογική κακοποίηση περιλαμβάνει πράξεις, παραλείψεις και συμπεριφορές, οι οποίες εμπεριέχουν συστηματική απόρριψη, εκφοβισμό, εκμετάλλευση, απομόνωση, υποτίμηση, παραμέληση, αποθάρρυνση, όπως και ποικίλες κοινωνικά αποκλίνουσες πράξεις.

Διαδικασία

Με την εφαρμογή της νομοθεσίας, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διορίζει Οικογενειακούς Συμβούλους, οι αρμοδιότητες των οποίων είναι να επιλαμβάνονται και να χειρίζονται άμεσα τις αναφορές βίας.

Αναφορές

Άτομο που επιθυμεί να αναφέρει άσκηση βίας ή πιθανή άσκηση βίας ενάντια σε παιδιά και ενήλικες, να απευθυνθεί είτε προφορικά, είτε με επιστολή στον Οικογενειακό Σύμβουλο είτε σε Λειτουργό του Επαρχιακού Γραφείου Ευημερίας της περιοχής του.

Οι αναφορές μπορεί να είναι επώνυμες ή ανώνυμες.

Τηλέφωνα Οικογενειακών Συμβούλων στα οποία μπορεί να αποταθεί το κοινό για βοήθεια στα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας.

Λευκωσία, Τηλ.: 22-804651, 22-804653, 22-804652, 22-804719.

Λεμεσός, Τηλ.: 25-804518, 25-804498, 25-804468, 25-804499.

Λάρνακα, Τηλ.: 24-304882, 24-304881

Πάφος, Τηλ.: 26-306107, 26-306106

Αμμόχωστος (Παραλίμνι), Τηλ.: 23-730014, 23-820640

Μόρφου, (Ευρύχου), Τηλ.: 22-870582, 22-870592

2.7 Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία

Σκοπός

Η Διεθνής Κοινωνική Υπηρεσία, είναι ένας διεθνής μη Κυβερνητικός Οργανισμός αφιερωμένος στη βοήθεια ατόμων και οικογενειών με προσωπικά ή κοινωνικά προβλήματα τα οποία πηγάζουν κυρίως από τη μετακίνηση πληθυσμού.

Προγράμματα της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας

Τα διεθνή προγράμματα της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας εστιάζονται κυρίως στην ευημερία του παιδιού και της οικογένειας. Τα προγράμματα που λειτουργούν τώρα σχετίζονται με τα πιο κάτω:

- Παιδιά που δεν συνοδεύονται από τους γονείς τους ή παιδιά που έχουν χωρίσει από τους γονείς τους. Σκοπός είναι η παροχή της μεγαλύτερης δυνατής φροντίδας και προστασίας και η εξασφάλιση όπου είναι δυνατό της επανένωσης.
- Εντοπισμός μελών οικογενειών που έχουν αποχωριστεί και διερεύνηση των συνθηκών τους.
- Διαπίστωση του επιπέδου φροντίδας και προστασίας παιδιών που έχουν μεταφερθεί στο εξωτερικό από τον ένα γονέα και ενέργειες για επαφές με τον άλλο γονέα.
- Ετοιμασία και αποστολή κοινωνικών εκθέσεων σε υποθέσεις γονικής μέριμνας, για να παρουσιαστούν ενώπιον δικαστηρίων του εξωτερικού.
- Εξασφάλιση από το εξωτερικό κοινωνικών εκθέσεων, για παρουσίαση ενώπιον Κυπριακών Δικαστηρίων σε υποθέσεις γονικής μέριμνας.

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας κατέχουν τη θέση ανταποκριτή στο δίκτυο της Διεθνούς Κοινωνικής Υπηρεσίας.

Διαδικασία

Οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να συνεργαστούν με τη Διεθνή Κοινωνική Υπηρεσία σχετικά με τις Υπηρεσίες που αναφέρονται πιο πάνω, μπορούν να αποταθούν στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας.

3. Υπηρεσία Κοινοτικής Εργασίας

Στόχοι της Υπηρεσίας Κοινοτικής Εργασίας είναι:

- (α) Η οργάνωση και ενεργοποίηση των κοινοτήτων για εντοπισμό και ικανοποίηση των κοινωνικών τους αναγκών.
- (β) Η αποκέντρωση των υπηρεσιών και εξυπηρέτηση των πολιτών στο τοπικό επίπεδο.
- (γ) Η διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και η κοινωνική ανάπτυξη ατόμων και κοινοτήτων μέσω της εμπλοκής τους στα κοινά και της συλλογικής δράσης.

Για επίτευξη των πιο πάνω στόχων η Υπηρεσία εφαρμόζει τα ακόλουθα προγράμματα:

3.1 Οργάνωση Κοινοτήτων και Ατόμων

Το πρόγραμμα αυτό αποβλέπει στην οργάνωση και ανάπτυξη κοινοτήτων, ομάδων και Εθελοντικών Οργανώσεων και στον προγραμματισμό των ενεργειών τους. Μέσω της Κοινοτικής Εργασίας, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, εδραιώνουν και αναπτύσσουν τους θεσμούς των Επιτροπών/Συμβουλίων Κοινοτικής Ευημερίας, στο τοπικό, επαρχιακό και παγκύπριο επίπεδο, που συντονίζουν και συμμετέχουν ενεργά στην προώθηση δραστηριοτήτων στους διάφορους τομείς της κοινωνικής ζωής.

3.2 Τεχνική βοήθεια – Οικονομική ενίσχυση

Με σκοπό τη μεγιστοποίηση της συμμετοχής της κοινότητας στην αντιμετώπιση κοινωνικών αναγκών και την εξυπηρέτηση των πολιτών στο τοπικό επίπεδο, οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας παρέχουν τεχνική βοήθεια και οικονομική ενίσχυση, μέσω του **Σχεδίου Κρατικών Χορηγιών**, σε Εθελοντικές Οργανώσεις που ιδρύουν και λειτουργούν προγράμματα και υπηρεσίες κοινωνικής ευημερίας ή συναφή προγράμματα, τα οποία θεωρούνται από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας ως αναγκαίες υπηρεσίες, σύμφωνα με την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση που επικρατεί στον τόπο.

Τέτοια προγράμματα είναι:

1. Βρεφο-Παιδοκομικοί Σταθμοί σε αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές.
2. Κέντρα για την Προστασία και Απασχόληση Παιδιών σχολικής ηλικίας μετά τη λήξη των μαθημάτων τους και μέχρι να επιστρέψουν οι γονείς τους από την εργασία τους.

3. Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ημερήσια/Ιδρυματική Φροντίδα) ατόμων με πνευματικές, ψυχικές ή σωματικές αναπηρίες.
4. Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ημερήσια/Ιδρυματική/ Κατ'Οίκον Φροντίδα) και διάφορα άλλα προγράμματα για ηλικιωμένους.
5. Διάφορα προγράμματα για άλλες ομάδες του πληθυσμού όπως, ψυχασθενείς, καρκινοπαθείς, άτομα με Aids, θύματα βίας κλπ.

Όλα τα προγράμματα που αναπτύσσονται, αποσκοπούν στη στήριξη της οικογένειας και πιο ειδικά των εργαζομένων, ώστε να φέρουν σε πέρας με επιτυχία τους διάφορους ρόλους και υποχρεώσεις τους στην οικογενειακή και επαγγελματική ζωή.

Ειδικότερα για το Σχέδιο Κρατικών Χορηγιών αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Εθελοντική Οργάνωση Κοινωνικής Πρόνοιας», σημαίνει:

- Σωματεία ή Ιδρύματα που είναι εγγεγραμμένα σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, τα οποία δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα και σκοπός τους είναι η ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.
- Συμβούλια Κοινοτικής Ευημερίας ή άλλα Συντονιστικά Σώματα, τα οποία αποσκοπούν στο συντονισμό των δραστηριοτήτων των οργανώσεων μελών τους σε τοπικό, επαρχιακό ή παγκύπριο επίπεδο.
- Επιτροπές οι οποίες διαχειρίζονται εγκεκριμένα προγράμματα ή υπηρεσίες που προωθούνται πάνω σε κοινοτική βάση, από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

Κριτήρια παροχής Κρατικής Χορηγίας

Κρατική χορηγία μπορεί να δοθεί σε Οργάνωση που αποδεικνύει με μελέτη στατιστικά στοιχεία και ή άλλως πως ότι:

- Προσφέρει ή θα προσφέρει υπηρεσία που δεν καλύπτεται επαρκώς από τις υφιστάμενες Κυβερνητικές ή άλλες Εθελοντικές Υπηρεσίες ή Προγράμματα.
- Προγραμματίζει την επέκταση της κοινωνικής υπηρεσίας που ήδη προσφέρει και που έχει αποδειχθεί η αναγκαιότητά της στον τομέα που εξυπηρετεί.
- Κατέχει ή μπορεί να εξασφαλίσει επαρκείς πόρους ώστε η Οργάνωση και το πρόγραμμα να είναι βιώσιμα και η Οργάνωση μπορεί να υλοποιήσει και συνεχίσει τα σχέδιά της χωρίς να εξαρτάται μόνο ή κατά κύριο λόγο από την κρατική χορηγία.

- Μπορεί να αξιοποιήσει την κρατική χορηγία σε περίοδο δώδεκα μηνών από τη μέρα που την παραλαμβάνει.
- Θα διαθέτει τα λογιστικά της βιβλία και θα υποβάλλει στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας εκθέσεις και οποιαδήποτε άλλα στοιχεία για έλεγχο, αν τούτο θεωρηθεί σκόπιμο.
- Έχει τη δυνατότητα να διατηρεί τη λειτουργία της υπηρεσίας στα καθορισμένα από σχετική νομοθεσία ή κανονισμούς επίπεδα και θα παρέχει διευκολύνσεις στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή τον αντιπρόσωπο του όπως, επιθεωρεί και αξιολογεί τις προσφερόμενες υπηρεσίες.
- Το Διοικητικό Συμβούλιο ή η Επιτροπή της Οργάνωσης θα ασκεί έλεγχο και θα βεβαιώνεται ότι η παρεχόμενη βοήθεια χρησιμοποιείται για το σκοπό που παραχωρήθηκε.

Σκοπός για τον οποίο παρέχεται χορηγία

Ο σκοπός της χορηγίας είναι η κάλυψη μέρους των κεφαλαιουχικών δαπανών και των τρεχούμενων εξόδων του προγράμματος που λειτουργεί κάτω από την ευθύνη της Εθελοντικής Οργάνωσης.

Διαδικασίες

Μέσα στο μήνα Νοέμβριο, η Εθελοντική Οργάνωση υποβάλλει στο Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, μέσω του Επαρχιακού Λειτουργού Ευημερίας, αίτηση σε δύο αντίγραφα, στο ειδικό έντυπο (ΥΚΕ 81). Η αίτηση αφορά επιχορήγηση για τον επόμενο χρόνο. Το ειδικό έντυπο διατίθεται από τα Επαρχιακά Γραφεία των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

- Για κάθε πρόγραμμα η Οργάνωση υποβάλλει ξεχωριστή αίτηση.
- Ο αρμόδιος λειτουργός εξετάζει την αίτηση και ετοιμάζει σχετική έκθεση. Τελική απόφαση παίρνει ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.
- Όλες οι αιτήσεις απαντώνται γραπτώς.
- Ο Διευθυντής των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, όπου κρίνει σκόπιμο μπορεί να θέσει όρους για τη λειτουργία του προγράμματος που θα επιχορηγηθεί.
- Ο λειτουργός καθοδηγεί και ελέγχει την Οργάνωση σχετικά με την αξιοποίηση της χορηγίας.
- Η χορηγία δεν μπορεί να δαπανηθεί παρά μόνο για το σκοπό για τον οποίο εγκρίθηκε.

3.3 Κρατικά Ιδρύματα

Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας λειτουργούν διάφορα Ιδρύματα τόσο σε 24ωρη όσο και σε διημερεύουσα βάση για τη στέγαση, προστασία και φροντίδα παιδιών, εφήβων, ηλικιωμένων και αναπήρων και άτομα με ειδικές ανάγκες.

Συνολικά λειτουργούν 30 Κρατικά Ιδρύματα σε όλη την Κύπρο.

3.3.1 Βρεφοπαιδοκομικοί Σταθμοί και Παιδοκομικοί Σταθμοί

Για τη φροντίδα των παιδιών προσχολικής ηλικίας, που οι γονείς τους είναι εργαζόμενοι, λειτουργούν 3 Βρεφοπαιδοκομικοί Σταθμοί και 8 Παιδοκομικοί Σταθμοί.

Οι Βρεφοπαιδοκομικοί Σταθμοί λειτουργούν ανά ένας στη Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα και οι Παιδοκομικοί Σταθμοί, τρεις στην Λευκωσία, τρεις στην Λάρνακα, ένας στη Λεμεσό και ένας στην Πάφο.

Διαδικασία εισδοχής

Η εισδοχή των παιδιών στα πιο πάνω Ιδρύματα γίνεται μετά από υποβολή αίτησης σε ειδικό έντυπο της Υπηρεσίας και σχετικής έκθεσης του Λειτουργού Ευημερίας. Προτεραιότητα δίνεται σε εργαζόμενους γονείς με χαμηλά εισοδήματα και σε παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με ειδικά προβλήματα.

3.3.2 Κρατικές Στέγες Ηλικιωμένων και Αναπήρων

Λειτουργούν συνολικά επτά Στέγες για Ηλικιωμένους και Ανάπηρους, ανά δύο στη Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα και μία στην Πάφο.

Υπηρεσίες/Ωφελήματα που προσφέρονται στους ενοίκους

Οι Στέγες Ηλικιωμένων παρέχουν διαμονή, διατροφή, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, φροντίδα-περιποίηση, απασχόληση, καθώς και ψυχαγωγία εντός και εκτός του Ιδρύματος, ανάλογα με τις δυνατότητες και τις ανάγκες των ενοίκων. Ενθαρρύνεται η επικοινωνία με συγγενικά ή άλλα άτομα και παρέχονται διευκολύνσεις για την προσωπική ελευθερία και την εκτέλεση των θρησκευτικών καθηκόντων των ενοίκων.

Διαδικασία εισδοχής

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να υποβάλουν αίτηση στο έντυπο ΥΚΕ 6(γ) που διαθέτουν τα Επαρχιακά Γραφεία Ευημερίας. Μετά την υποβολή της αίτησης Λειτουργός Ευημερίας επισκέπτεται τον αιτητή για να συζητήσει μαζί τους τις ανάγκες τους. Ακολουθώντας εξετάζεται η αίτηση και ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος για το αποτέλεσμα.

3.3.3 Παιδικές Στέγες

Λειτουργούν συνολικά τέσσερις Παιδικές Στέγες, ανά μία στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου.

Στις Παιδικές Στέγες γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας 5-14 χρόνων, που οι γονείς τους κρίνονται ότι δεν μπορούν ν'ανταποκριθούν στο ρόλο τους είτε προσωρινά είτε μόνιμα. Η παραμονή των παιδιών στις Παιδικές Στέγες είναι ανάλογη με τα προβλήματα και τις δυσκολίες της κάθε περίπτωσης.

Στους τροφίμους των Παιδικών Στεγών παρέχεται φροντίδα, προστασία, διατροφή, ψυχαγωγία και ευκαιρίες για εκπαίδευση και κοινωνικοποίηση.

3.3.4 Εφηβικός Ξενώνας

Ο Εφηβικός Ξενώνας λειτουργεί στη Λευκωσία για εφήβους ηλικίας 13-18 χρόνων που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς ή προβλήματα δυσλειτουργικότητας της οικογένειάς τους.

3.3.5 Εξειδικευμένο Ίδρυμα για Εφήβους

Λειτουργεί στη Λάρνακα και σε αυτό μένουν έφηβοι ηλικίας 13-18 χρόνων που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς και νεανικής παραβατικότητας.

Στους τροφίμους των Ίδρυμάτων αυτών παρέχεται διαμονή, διατροφή, προστασία, ψυχαγωγία και ευκαιρίες για εκπαίδευση και κοινωνικοποίηση.

Η εισδοχή των εφήβων στους Ξενώνες αυτούς γίνεται με εισήγηση Ειδικής Επιτροπής και με έγκριση των Επαρχιακών Λειτουργών Ευημερίας, σε συνεργασία με τους γονείς των εφήβων και με τους ίδιους.

3.3.6 Ξενώνας Νεανίδων

Λειτουργεί στη Λευκωσία και παρέχει φροντίδα, διατροφή, προστασία και ευκαιρίες για εκπαίδευση και κοινωνικοποίηση για κορίτσια ηλικίας 13-18 χρόνων, που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς και επιβάλλεται η προσωρινή απομάκρυνσή τους από το οικογενειακό περιβάλλον.

Η εισδοχή των τροφίμων γίνεται με εισήγηση Ειδικής Επιτροπής και με έγκριση του Επαρχιακού Λειτουργού Ευημερίας Λευκωσίας σε συνεργασία με τους γονείς και τις ίδιες τις έφηβες νεάνιδες.

3.3.7 Στέγη «Νέα Ελεούσα»

Οι σκοποί της Στέγης βασίζονται κυρίως στην παροχή προστασίας, φροντίδας και περίθαλψης σε άτομα με σοβαρή νοητική υστέρηση, ηλικίας 5

χρονών και άνω, με απώτερο στόχο την όσο το δυνατό πιο ανεξάρτητη και ομαλή διαβίωση, μέσα στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Ενθαρρύνεται επίσης η παροχή φροντίδας πάνω σε διημερεύουσα φροντίδα.

Η εισδοχή των ενοίκων γίνεται με εισήγηση Πολυθεματικής Ομάδας και την έγκριση του Επαρχιακού Λειτουργού Ευημερίας, μετά από αίτηση που υποβάλλουν οι γονείς ή κηδεμόνες των ενοίκων.

3.3.8 Σπίτια στην Κοινότητα

Από το 1996 άρχισαν να δημιουργούνται Σπίτια στην Κοινότητα, για ενήλικα άτομα που ζούσαν στο Ίδρυμα της Νέας Ελεούσας ή φροντίζονταν στα σπίτια τους. Στα Σπίτια αυτά ζουν 5 άτομα που ταιριάζουν μεταξύ τους και εξυπηρετούνται από μέλη του προσωπικού της Στέγης «Νέα Ελεούσα». Βασικός στόχος είναι η ένταξη των ατόμων αυτών στην κοινότητα και η εξάλειψη των φραγμών που απομονώνουν τα άτομα αυτά από τους άλλους πολίτες.

Σήμερα λειτουργούν 4 Σπίτια με 5 ενοίκους το καθένα. Προγραμματίζεται η λειτουργία δύο επιπρόσθετων Σπιτιών στην Κοινότητα, (ένα στη Λεμεσό και ένα στην ελεύθερη Αμμόχωστο).